

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
<i>BOGUMIŁA MUCHA-LESZKO, ELŻBIETA KAWECKA-WYRZYKOWSKA</i>	

CZĘŚĆ PIERWSZA 75 LAT INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

ROZDZIAŁ 1

IDEA ZJEDNOCZENIA EUROPY W UJĘCIU HISTORYCZNYM OD XIV DO POŁOWY XX WIEKU	27
---	----

BOGUMIŁA MUCHA-LESZKO

1.1. Wprowadzenie	27
1.2. Etap I – od XIV do połowy XIX wieku	28
1.3. Etap II – od połowy XIX wieku do zakończenia I wojny światowej. <i>Mitteleuropa</i>	32
1.4. Etap III – wzrost aktywności na rzecz zjednoczenia Europy w okresie międzywojennym. Paneuropa	42
1.5. Etap IV – okres II wojny światowej i lata powojenne do projektu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali	48
1.6. Podsumowanie	55
Bibliografia	56

ROZDZIAŁ 2

PODSTAWY TEORETYCZNE INTEGRACJI MIĘDZYNARODOWEJ W KONTEKŚCIE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ	59
--	----

BOGUMIŁA MUCHA-LESZKO

2.1. Wprowadzenie	59
2.2. Federalizm jako teoria i projekty zjednoczenia Europy w latach 40. i 50. XX wieku	61

2.3. Federalizm i funkcjonalizm J. Monneta	66
2.4. Neofunkcjonalizm	70
2.5. Postfunkcjonalizm	74
2.6. Dwie szkoły myślenia i ich wpływ na zakres władzy ponadnarodowej i krajowej na wyższych etapach integracji europejskiej	79
2.7. Podstawy teoretyczne regionalnej integracji ekonomicznej – analiza literatury	81
2.7.1. Korzyści wspólnego rynku	81
2.7.2. Korzyści z integracji w kontekście teorii unii walutowej	85
2.8. Podsumowanie	99
Bibliografia	103

ROZDZIAŁ 3

PRZYWÓDCZA ROLA FRANCJI W EUROPEJSKIEJ POLITYCE INTEGRACYJNEJ .....

BOGUMIŁA MUCHA-LESZKO, MAGDALENA KĄKOL

3.1. Wprowadzenie	107
3.2. Analiza i interpretacja polityki integracyjnej Francji w aspekcie wkładu w budowanie podstaw wspólnej Europy w latach 50. XX wieku	111
3.3. Unia celna jako pierwszy etap w integracji rynkowej – lata 60. XX wieku	115
3.4. Etap stagnacji w integracji rynkowej i początkowy etap integracji walutowej – lata 1970–1985	118
3.5. Etap wprowadzania jednolitego rynku europejskiego i Unii Gospodarczej i Walutowej – lata 1985–1999	123
3.6. Realizacja Unii Gospodarczej i Walutowej, odrzucenie traktatu konstytucyjnego, rozszerzenie wschodnie – lata 1995–2007	130
3.7. Przyspieszenie integracji walutowej po kryzysie 2008+. Dyskusja i stanowisko Francji	134
3.8. Wzrost gospodarczy, stan finansów publicznych i saldo rachunku obrotów bieżących Francji w latach 2008–2026 na tle największych gospodarek Unii Europejskiej	143
3.9. Podsumowanie	151
Bibliografia	155

CZĘŚĆ DRUGA

20 LAT CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

ROZDZIAŁ 4

SYTUACJA FINANSOWA SEKTORA POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW I WYKORZYSTANIE MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH W LATACH 2004–2023	163
<i>CZESŁAW SKOWRONEK, TERESA KONDRAKIEWICZ</i>	
4.1. Wprowadzenie	163
4.2. Sektor przedsiębiorstw niefinansowych w polskiej gospodarce	166
4.3. Makroekonomiczne uwarunkowania funkcjonowania przedsiębiorstw	169
4.3.1. Nowe możliwości rozwoju działalności przedsiębiorstw po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej	169
4.3.2. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie	172
4.3.3. Zależności między tempem wzrostu PKB i strukturą jego podziału a rozwojem przedsiębiorstw i ich sytuacją finansową ..	175
4.3.4. Deficyt budżetowy i dług publiczny a rozwój przedsiębiorstw i ich sytuacja finansowa	176
4.3.5. Wpływ inflacji na funkcjonowanie i sytuację finansową przedsiębiorstw	178
4.3.6. Wpływ systemu regulacji organizacyjno-prawnych na funkcjonowanie i sytuację finansową przedsiębiorstw	179
4.4. Pojęcie i mierniki oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstw	180
4.5. Analiza i ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstw w latach 2004–2023 na tle uwarunkowań makroekonomicznych	187
4.5.1. Lata 2004–2008	187
4.5.2. Lata 2009–2013	196
4.5.3. Lata 2014–2023	203
4.6. Analiza zależności między sytuacją finansową sektora przedsiębiorstw i wybranymi wielkościami makroekonomicznymi w latach 2004–2023 na podstawie wskaźników korelacji Pearsona	215
4.7. Podsumowanie	219
Bibliografia	222

ROZDZIAŁ 5	
WZROST OBROTÓW I ZMIANY STRUKTURALNE W HANDLU ZAGRANICZNYM POLSKI PO WEJŚCIU DO UNII EUROPEJSKIEJ	225
<i>ELŻBIETA KAWECKA-WYRZYKOWSKA</i>	
5.1. Wprowadzenie	225
5.2. Dynamika obrotów i zmiany pozycji Unii Europejskiej w handlu zagranicznym Polski	227
5.3. Zmiany struktury towarowej handlu z państwami Unii Europejskiej na tle struktury obrotów z pozostałymi partnerami	229
5.3.1. Zmiany struktury towarowej eksportu	229
5.3.2. Zmiany struktury towarowej importu	230
5.4. Zmiany w strukturze towarowej handlu z partnerami z Unii Europejskiej według sekcji CN oraz głównych produktów	231
5.4.1. Eksport rolno-spożywczy	231
5.4.2. Import rolno-spożywczy	233
5.4.3. Eksport produktów nieżywnościowych	234
5.4.4. Import produktów nieżywnościowych	238
5.5. Zmiany struktury geograficznej w handlu zagranicznym Polski w latach 2004–2023	238
5.5.1. Eksport i import artykułów rolno-spożywczych	238
5.5.2. Eksport i import towarów nieżywnościowych	240
5.6. Zmiany salda obrotów z grupami krajów oraz według grup towarowych	241
5.6.1. Zmiany salda obrotów z grupami krajów	241
5.6.2. Zmiany salda w handlu rolno-spożywczym	244
5.6.3. Zmiany salda w handlu towarami nieżywnościowymi	245
5.7. Główni partnerzy handlowi Polski	249
5.8. Pozycja Polski w unijnym i światowym handlu towarami	254
5.9. Źródła zmian w polskim handlu z partnerami z Unii Europejskiej	255
5.10. Podsumowanie	261
Bibliografia	266

ROZDZIAŁ 6

SYTUACJA BUDŻETOWA POLSKI NA TLE KRAJÓW GRUPY
WYSZEHRADZKIEJ W LATACH 2004–2023 .....

270

ELŻBIETA KOŁODZIEJ

6.1. Wprowadzenie	270
6.2. Narzędzia stabilizacji fiskalnej i bezpieczna granica zadłużenia finansów publicznych	272
6.3. Podstawy legislacyjne dyscypliny budżetowej w Unii Europejskiej	282
6.4. Polityka budżetowa i stan finansów publicznych Polski, Czech, Słowacji i Węgier w latach 2004–2023	290
6.4.1. Lata 2004–2008	290
6.4.2. Lata 2009–2013	300
6.4.3. Lata 2014–2023	310
6.5. Podsumowanie	321
Bibliografia	327

ROZDZIAŁ 7

OCENA PROPOZYCJI NOWYCH ZASOBÓW BUDŻETU
UNII EUROPEJSKIEJ Z PERSPEKTYWY CELÓW POLSKIEGO
BUDŻETU .....

332

ELŻBIETA KAWECKA-WYRZYKOWSKA

7.1. Wprowadzenie	332
7.2. Przyczyny konieczności uchwalenia nowych zasobów własnych unijnego budżetu i zasady spłaty zadłużenia	334
7.3. Kryteria oceny „dobrego” źródła finansowania budżetu	337
7.4. Zasoby własne oparte na systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w ramach Europejskiego Systemu Handlu Emisjami	340
7.5. Graniczna opłata węglowa	348
7.6. Tymczasowe statystyczne zasoby własne oparte na zyskach przedsiębiorstw	352
7.7. Ocena propozycji finansowania unijnego budżetu z punktu widzenia skutków dla polskiego budżetu i zasady sprawiedliwości/ regresywności wpłat	356
7.8. Podsumowanie	363
Bibliografia	369

ROZDZIAŁ 8

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI W WARUNKACH
CZŁONKOSTWA W UNII EUROPEJSKIEJ ..... 372*ALEKSANDRA GAWLIKOWSKA-FYK*

8.1. Wprowadzenie 372

8.2. Polska przed wstąpieniem do Unii Europejskiej – kontekst energetyczny
i klimatyczny ..... 3748.3. Polityka energetyczna i klimatyczna Polski w aspekcie wymogów
integracyjnych ..... 3768.3.1. Wzrost znaczenia polityki energetycznej we Wspólnotach
Europejskich/Unii Europejskiej 376

8.3.2. Integracja z europejskim rynkiem energii 380

8.3.3. Redukcja emisji CO₂ i transformacja energetyczna 383

8.3.4. Bezpieczeństwo energetyczne i dywersyfikacja 387

8.4. Energochłonność polskiej gospodarki 392

8.5. Podsumowanie 397

Bibliografia 398

KRYZYSY I PRZYSZŁOŚĆ UNII EUROPEJSKIEJ
W OCENIE REDAKTOREK MONOGRAFII ..... 402*BOGUMIŁA MUCHA-LESZKO, ELŻBIETA KAWECKA-WYRZYKOWSKA*